



**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

5. V. sint in eo facultates animæ vegetantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

eultatem: ergo tale corpus habuit corpus in resurrectione.

Ephes. 4.

Et iuxta hanc conclusionem intelligunt multi locum illum Pauli ad Ephes. 4. *Donec occurramus omnes in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi.* Nam licet in sensu literali sermo sit de perfectione spirituali (vt ex contextu plane constat, & omnes fere interpretantur) tamen metaphora sumpta est ex perfectione corporali. Dicitur enim corpus perfectum, seu ætatis plene, quod peruenit ad summum augmentum, quod in progressu ætatis potest acquirere. Et hinc multi sumserunt occasionem interpretandi, seu potius accommodandi hunc locum ad perfectam magnitudinem, & ætatem corporum resurgentium. Nam corpus Christi habet plenitudinem ætatis in sensu à nobis explicato, illudque cetera corpora gloriosa imitatura sunt. Et vtramque interpretationem attigit Aug. 22. de Ciuitat. c. 15. vbi consequenter asserit (quod nostram conclusionem confirmat) vnumquemque beatum habiturum eam quantitatis mensuram, quam in iuuentute habuit, vel habiturus esset, si viueret. Ex quo familia sumpsit Anselm. in elucidario, & super Paulum ad Ephes. 4. Et eodem modo exponit illum locum D. Thom. hic, quamuis priorem literalem intelligentiam non excludat. De ætate etiam, ac profectu corporali exposuit Gaudens in responsione ad Paulum Diaconum circa illa verba Christi. *Quia Pater maior me est.* Et eam sententiam tradunt Theologi in 4. disp. 44.

August.

Anselm. D. Thom.

Gaudens. Ioan. 14.

Dubium.

Ex his expeditur facile aliud dubium, quod hic oriri potest. An Christi corpus post resurrectionem fuerit eiusdem magnitudinis cum corpore mortali, vel maioris. Quod enim non fuerit minoris, necessario sequitur ex dictis, addendo, corpus Christi in hac vita non habuisse præternaturalem statum, vel augmentum ultra naturalem virtutem. Quod per se constat, præsertim cum nunquam vlla ægritudine laborauerit. An vero moles corporis resurgentis fuerit maior, videri potest dubium. Quia non constat, Christum in vita mortali cosequutum esse maximam corporis quantitatem, quam naturaliter acquirere posset. Nam licet tempus ætatis eius fuit ad hoc sufficiens (omnes enim tam Theologi, quam Philosophi terminum augmenti ad summum extendunt vsque ad trigessimum annum) tamen non semper in eo tempore acquirit aliquis summam quantitatem naturaliter possibilem. Possunt enim vel impedimenta occurrere, vel non applicari tanta materia, quanta ad plenum augmentum esset necessaria. Et hæc vltima causa potuit in Christo locum habere, quia ieiunijs corpus macerabat. Nihilominus Aug. Anselm. D. Tho. & alij existimant, corpus Christi in hac vita peruenisse ad perfectum suæ quantitatis augmentum, & ideo in resurrectione non maioris sed eiusdem magnitudinis fuisse. Et est hoc verisimilius, quia Christi corpus fuit optime temperatum, & semper perfecte sanum, & in ratione viuendi Christus fuit moderatissimus. Vnde licet abstineret à cibis, qui delicias afferrent: tamen credendum est illis vsum, qui & valetudini, & augmento corporis deseruirent. Quod si ob cibi parcitatem motus ægmenti remissior fuit, tamen tempus vite, ac ætatis fuit sufficiens, vt in eo posset ea tarditas compensari. Nam virtus, & facultas augmentatiua semper durauit in sua virtute & efficacia. Et ideo diuturniori tempore potuit persicere motum suum, si fortasse ob defectum materiæ in breuiori non potuit. Et hoc maxime videtur intelligendum quoad corporis staturam, & ossium, ac similitum partium magnitudinem, quæ sicut difficilius acquiritur, ita stabilius persenerat, & ex ea potissimum pendet totius corporis magnitudo. Alia enim quantitas, quæ corporis crassitie consistit, & facile acquiritur, & deperditur, deficere potuit aliqua ex parte in mortali corpore Christi: in corpore autem glorioso est

Responsio.
Magnitudo corporis Christi gloriæ eadem quæ in corpore mortali.
August.
Anselm.
D. Thom.

A in perfecta mensura, prout ad optimam corporis dispositionem, maximamque pulchritudinem conferre potest.

Vnde ex his etiam constat, Christi corpus in resurrectione fuisse eiusdem figuræ, ac formæ, cuius antea fuit. Nam hæc confurgit ex magnitudine, & figura singulorum membrorum, eorumque compositione: sed magnitudo fuit eadem (vt ostensum est) figura autem singulorum membrorum, eorumque compositio optima fuit in corpore Christi ab initio conceptionis suæ, vt late diximus in priori tomo, disput. 32. sect. 2. Et ex dictis eo loco constat, corpus Christi gloriosum esse pulcherrimum. Nam si hanc perfectionem habuit in corpore mortali (vt ibi ostendimus) multo magis in glorioso. In quo, sicut eandem formam habuit, ita & eundem natium colorem, qui ex eodem corporis temperamento nascitur. Quæ omnia in statu gloriæ sunt in summa perfectione naturali, quam habere possunt, & ex eis perfecta naturalis pulchritudo confurgit.

Vna vero superest dubitatio. Nam sequitur ex dictis, corpus Christi futurum esse maximum omnium, vel positine, vel saltem negatiue, vt scilicet, nullum sit maius illo. Consequens est falsum, teste August. loco supra citato. *Alias (inquit) peribit de mulierum corporibus plurimum: cum ipse nec capillum periturum esse promiserit.* Ac si diceret, plures Sanctos habuisse in hac vita corpora grandioris quantitatis, quam Christum, ergo etiam in patria excedent in quantitate corporum, quia non sunt illa priuadi. Prima vero sequela probatur. Quia anima Christi et in naturalibus est omnium perfectissima, ergo de se potens est ad informandum corpus maioris, aut saltem tantæ magnitudinis, quam quæuis alia anima. Atque eadem ratione habet tantam virtutem naturalem agendi corpus, quantum habet qualibet alia anima: ergo si habet maximum corpus sibi proportionatum, & suæ virtuti adæquatum, habebit etiam maximum corpus in tota specie humana. Respondetur idem argumentum fieri posse de corpore Christi mortali, quod scilicet in hac vita debuerit peruenire ad maius augmentum, quam omnia alia humana corpora: cum tamen certo constet, non ita fuisse. Quapropter necessario videtur dicendum ex maiori animæ perfectione, simpliciter non sequi, quod natura sua requirat maius corpus, sicut neque etiam sequitur quod requirat corpus robustius ac fortius. Non enim semper vires spirituales corporalibus commensurantur: perfectio autem animæ in ordine ad spirituales actus considerata est, & ideo tale corpus requirit, & suæ virtuti adæquatum, vt melius deseruire possit ad spirituales functiones. Hinc fit, vt licet anima sit perfectior: corpus tamen habeat ita dispositum, vt non possit ad tantam magnitudinem crescere, quantum alia humana corpora. Et ideo ad argumentum negatur sequela, quæ in rigore non est bona propter causam assignatam. Quamuis de corporibus aliorum beatorum controuersia sit, an sint futura æqualia, vel inæqualia corpori Christi, quam quæstionem infra quæstione 56. attingimus.

Pulchritudo corporis Christi quanta.

Dubium.

August.

Moles corporis Christi gloriosum omnium maxima.

Responsio.

SECTIO V.

Vtrum in corpore Christi resurgentis fuerint omnes facultates animæ vegetantis.

Ratio dubij esse potest, quia actus huius animæ non erant futuri in Christo per resurrectionem. Nam in illud corpus etiam conuenit, quod Paul. dicit 1. Cor. 15. *seminatur corpus animale, surget autem spirituale: & quod Christus dixit Matth. 22. Neque nubent neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei in celo.* Et patet, quia actus huius animæ non sunt sine materiali alteratione, & aliquali corruptione, vel aggeneratione par-

1. Cor. 15.

Matth. 22.

ne partiali: ergo, si actus non sunt futuri in eo corpore, non est cur in eo fuerint relictæ facultates. Nec defuerunt Catholici, qui hoc argumento adducti negauerunt has facultates manere in corporibus resurgentium: quod de corpore Christi idem consequenter dicere, necesse est. Eorum tamen sententiam falsam censeo, & improbabilem.

Primo igitur certum de fide est, fuisse in Christo omnes partes organicas corporis ad actiones vitæ vegetantis à natura destinatas. Hoc constat ex dictis supra de integritate corporis Christi resurgentis. Nā omnes ex partes organice substantiales sunt, & de integritate corporis humani. Et confirmatur. Nam ostendimus in superioribus ad perfectionem resurrectionis pertinere, vt singuli homines in proprio sexu resurgant: resurrexit ergo Christus in sexu virili, fuerunt igitur in eius corpore etiam partes illæ, quæ in corpore humano ignobiliores censentur: ergo multo magis reliquæ omnes. Quia licet videatur hæc membra ad inferiores quasdam actiones instituta, tamen per se pertinent ad perfectionem, ac debitam humani corporis compositionem.

Secundo certum etiam est, singulas harum partium ita fuisse dispositas, ac temperatas, prout ex natura sua requirunt. Hoc etiam est certum ex supra dictis. Quia diuersitas organorum in humano corpore ex ipsi variis dispositionibus singulorum membrorum cōsurgit, ergo tam est certum, singula membra habere suam debitam dispositionem, quam est certum, corpus gloriosum esse organicum, ac variis membris naturalibus constans. Hoc cutem de fide esse ostendimus in superioribus ex ipsius Christi verbis, *Palpate, & videte, quia spiritus carnem, & ossa non habet, sicut me videtis habere.* Item ex eo, quod ostendit discipulis manus, pedes, latus. Denique quia sententia Eutychetis, Origenis, & aliorum, negantium in corporibus resurgentium figuram, & organizationem corporis humani, vt hæretica explosa est in quinta synodo, vt Nicephorus refert libr. 17. historia cap. 28. & à Sanctis Patribus, vt videre licet apud Aug. 22. de ciuit. c. 23. & 1. Retract. c. 1. 2. & 3. & in Eucherid. c. 84. & sequentibus. Hier. in epitaphio Paulæ, seu epist. 27. & in epist. 61. ad Pammachium, de erroribus Ioannis Ierosol. & epist. 65. ad Pamach. & Oceanum, de erroribus Orige. & Greg. 14. Moral. c. 29. 30. & 31. & D. Thom. 4. cont. Gent. cap. 84.

Tertio in his concludo, certum etiam esse in corpore Christi glorioso esse omnes facultates naturales anime vegetantis. Ita sentiunt omnes Theologi in 4. diff. 44. D. Thom. q. 1. artic. 2. q. 1. ad 1. Durand. Suppl. Gab. Sotus, & alij. Ratione probatur primo, quia vel hæc facultates reipsa non distinguuntur ab organis corporis, quatenus animam, & debitum temperamentum includunt. Vel si quam aliam qualitatem addunt (vt verius est) illa naturali necessitate consequitur animam informantem organum debite dispositum. Sed respondere possent aduersarij, impeditas esse huiusmodi facultates per supernaturalia dona corporis gloriosi, vt verbi gratia per dotem impossibilitatis seclusam esse facultatem nutriendi, & generandi. Sed hoc fictitium est. & sine fundamento dictum. Primo, quia huiusmodi facultates non habent formalem impossibilitatem cum dote impossibilitatis. Quia non sunt facultates passivæ, sed activæ: non repugnat autem corpus impossibile habere facultates actiue. Secundo, quia potiori ratione dicendum esset dotem impossibilitatis formaliter repugnare temperamento primariū qualitatum. Quia quod corpus sit corruptibile, magis prouenit ab his qualitatibus, & necessitas alimentum vel omnino, vel magna ex parte protenit ex actione huius temperamenti, eiusque diuersitate in diuersis membris: & tamen per dotem impossibilitatis non spoliatur corpus hoc temperamento, sed afficitur noua perfectione impediende actionem quā-

litatum (vt infra dicitur) ergo idem dicendum est potius de facultatibus naturalibus vegetantis animæ. Tertio, quod cesset actio harum facultatum, nullum argumentum est facultates ipsas deesse. Nam (vt recte dixit D. Thom. loco supra citato) potentia non solum seruit ad exequendam operationem, sed etiam ad complementum, & perfectionem ipsius rei & ostensionem virtutis eius, & diuinæ sapientiæ, in condendo, seu reparando suo opere perfecto. Vnde egregie Tert. lib. de resur. car. c. 60. *Liberabuntur membra ab officiis: sed non ideo non erunt necessaria.* Et cetera, quæ late, & eleganter prosequitur: quibus familia habet Hieronymus dicta epistol. 61. Et declaratur exemplis. Primo in ipsis partibus organicis, quæ etiam sunt instrumenta operationum. Deinde in intellectu agente (si fortasse est res distincta à possibili) manet enim in anima separata, quamuis cesset eius actio. Ac tandem in ipso Christo, qui in vita mortali non caruit facultate generandi, quamuis actum non esset habiturus. Et idem est de facultate ridendi, si fortasse nunquam risit. Quarta, & vltima ratio sit, quia priuatio facultatis naturalis est perfectioni naturæ contraria, & constituit rem in statu præternaturali, & monstroso, quod asserere de corpore Christi, absurdissimum est, & ideo contraria sententia temeraria videtur. Neque nouam obiectionem reperio, quæ in eius fauorem fieri possit, aut nostra explicatione indigeat.

Quarto addendum est, actiones harum facultatum nunquam fuisse in corpore Christi glorioso. Probatur, quia huiusmodi actiones supponunt corpus indigens alimento, atque adeo possibile, & alterabile. Quamuis enim actiones huius partis directe versentur circa alimentum, quod attrahitur, distribuitur, disponitur, atque conuertitur, tamen non sunt sine aliqua corporis alteratione, & mutatione propria corporis corruptibilis.

Vna tamen superest difficultas de actione comedendi. Hæc enim propria esse videtur animæ vegetantis, cum ad eius actionem vltimam ordinetur: & tamen hæc vere, ac proprie fuit in corpore Christi glorioso, iuxta illud Actor. 1. *Et conuiscens præcepit eis, ab Ierosolyma ne discederent.* Et Luc. & Ioann. vltimo, vbi refertur, comedisse cum discipulis. Quod autem vere comederit, probatur, tum ex proprietate verborum, quæ in historica præsertim narratione retinenda est, quantum fieri possit. Tum maxime, quia Christus illud exhibuit tanquam certum signum vitæ, quam per resurrectionem recuperauerat, vt tradunt Leo Papa serm. 1. de resurrectione cap. 3. Damascenus lib. 4. de fide capit. 1. August. lib. 3. de mirabilibus scripturæ capit. 14. Epistol. 49. & 13. de ciuit. capite 22. Chrysost. homil. 86. in Ioan. Amb. & Beda Luc. vltimo, Gregor. homil. 29. in Euangelia, & D. Thom. quæst. sequenti art. 6.

In hac difficultate duo sunt extrema vitanda. Primum est eorum, qui putarunt, Christum post resurrectionem ita vere comedisse, vt cibum in substantiam sui corporis conuerteret. Ita Durand. in tertia distinctione 22. quæst. 6. ad 2. vbi comparans Angelum comedentem in corpore assumpto cum Christo comedente in corpore glorioso, dicit, in illo non fieri digestionem, & conuersionem cibi in corpus assumptum, vtramque vero factam esse in Christo. Clarius in 4. distinct. 11. quæst. 4. dicens, alimentum vere esse conuersum in corpus Christi, & alias non posse esse veram comestionem, nec verum argumentum veritatis carnis. In eadem sententia est Vvaldensis tom. de sacrament. cap. 71. qui differt à Durando, quia existimat hanc conuersionem factam esse per modum cuiusdam transubstantiationis: Durandus vero ponit veram conuersionem formalem, manente eadem materia cibi cum corpore Christi. Tamen sententia Durandi erronea mihi videtur. Nam (vt recte dixit Greg. li. 14. Moral. c. 31.) si post resurrectionem aliquid

Tertul.

Hieronym.

Obiectio.

Act. 1.
Luc. 24.
Ioan. 21.Leo Papa
Damasc.
August.
Chrysost.
Ambros.
Beda.
Gregor.
D. Thom.

Durand.

Vvaldensis
Christus
comestum
post resurre-
ctionem ci-
um in sub-
stantiam
sui corporis
non conuer-
tit.
Greg. PapaOrgana ad
actiones vi-
tae vegetati-
ordinata in
Christo re-
surgente
omnia.

Luc. 24.

Ioan. 20.
9. Synodus.

Niceph.

August.
Hieronym.Greg. Pap.
D. Thom.
Potentia ve-
getatiua in
corpore
Christi glo-
rioso omnes.
D. Thom.
Durand.
Suppl. Gab.
Sotus.

aliquid in corpore Christi potuit immutari, non re-
surrexit corpus Christi impassibile, & immortale.
Oportuit enim per additionem materiæ augeri, &
aliquid de quantitate eius immutari, ut posset cum
adueniente continuari. Vnde vel resurrexit imper-
fectum, vel postea monstrum effectum est. Opinio
autem V. Valdensis in primis impertinens. Quia ille
modus miraculosæ conuersionis, nihil refert ad ve-
ritatem comestionis, ergo superflue, & sine funda-
mento fingitur. Præterea, cum re vera in corpore
Christi, nulla sit facta mutatio substantialis, nec no-
ua dependetia, aut præsentia, non potest fingi trans-
substantiatio cibi in ipsam.

Alterum extremum est aliorum, qui dicunt illam
non fuisse veram comestionem, sed apparentem,
qualis est Angelica in corporibus assumptis. Hoc
enim exemplo vitur Augustinus locis citatis, præ-
fertim in illo de Mirabilibus scripturæ. Sed hoc enim
simpliciter loquendo, verum non est propter ratio-
nem factam, scilicet, quia alias illa comestio non
fuisse verum, ac sufficiens via signum.

*Derationis
comestionis
quid sit.*

In primis ergo dicendum est, non esse de ratione
veræ comestionis, ut cibis digeratur, vel conuer-
tatur in substantiam comedentis. Nam hoc esset,
comestionem cum nutritione confundere, cum ta-
men nutritio sit quid posterius, ut separari possit à
vera comestione, quæ antecedit. Vere enim dicitur
homo comedisse cibum, etiam si paulo post illum
eiciat integrum, atque immutatum. Solum ergo est
de ratione veræ comestionis, ut per vitalem actio-
nem, & organa vitæ cibis ore sumptis, in stomachum
traiciatur. Quod totum fieri potest in corpore glo-
rioso, quia nullam alterationem inquirat: sed solam
motionem localem, quæ corpori glorioso non re-
pugnat. Neque oportet admodum inquirere, quo-
modo corpus Christi cibum illum eiecit, si in pro-
prium substantiam non conuertit. Nam (ut omittam,
potuisse illum subito consumere, vel in præiacen-
tem materiam resolvere) dici etiam potest, cum
Christo corpus esset gloriosum, per dotem subtilita-
tis potuisse facere, ut in stomacho non detineretur,
sed absque vlla resistantia corporis gloriosi in alium
locum pro Christi voluntate, arbitrioque transfiret.
Vnde fit, esse differentiam inter hanc Christi come-
stionem, & Angelicam in corpore assumpto. Nam licet
in exteriori motione locali cōueniant (reuera enim
Angelus per corpus assumptum atterit, & diuidit
cibum, illumque id interiora transmittit) tamen illa
actio Angelicæ, ut est à corpore, non est actio vitæ, ne-
que ex virtute propriæ formæ talis corporis: & ideo
non est vera comestio veritate rei, seu speciei, licet
sit vera veritate significationis, ut dixit D. Thomas
hic artic. 3. ad tertium, & 1. par. quæst. 51. artic. 3. ad
quintum, & clarius quod 3. art. 5. Tandem ad diffi-
cultatem propositam ex dictis etiam patet respon-
sio. Nam comestio proprie non est actus animæ ve-
getantis, sed potius sentientis, & loco motiæ. Est
enim quasi applicatio quædam materiæ, in quam
possit in virtutem suam exercere facultas nutritiua:
& ideo fieri potest in corpore glorioso non ex indi-
gentia, sed ex potestate, ut recte Augustinus & Beda
docuerunt.

*Differentia
inter come-
stionem an-
geli, & cor-
poris Christi
gloriosi.*

D. Thom.

*August.
Beda.*

SECTIO VI.

*Virum in corpore Christi glorioso fuerint omnes fa-
cultates animæ sentientis, & actiones earum.*

In his facultatibus tria possunt considerari, orga-
na scilicet, potentia & actus. Primo igitur de or-
ganis nihil est quod addamus præter dicta in præ-
cedenti sectione, & in locis ibi citatis. Constat enim,
omnia hæc organa, & eorum varietatem, fuisse ne-
cessaria ad integritatem, & perfectionem illius cor-
poris.

Secundo de potentiis sentientibus eadem ratio est,
quæ de vegetatiuis, & multo maior. Quia & habent
eandem connexionem naturalem, & necessariam
cum forma humana informandæ organa disposita,
& non impedita, & perfectiores sunt, minusque re-
pugnant perfectioni corporis gloriosi. Certum ergo
est, has omnes potentias esse in corpore Christi, ne-
que circa hoc aliquid addendum occurrit iis, quæ
præcedenti sectione dicta sunt.

Tertio de actibus perspicuum est, posse Christum
exercere actus aliquos animæ sentientis. Quod in ge-
nere de Beatis docent Theologi in 4. distin. 44. & à
fortiori certius est de corpore Christi, quod est pri-
mum exemplar, & mensura omnium Beatorum.
Qua ratione in tota hac materia præ oculis habenda
est. Probatur autem ratione assertio posita. Quia hi
actus, cum sint immanentes, perfectionem afferunt,
& aliunde non requirunt semper materialem ali-
quam alterationem, neque indecentiam illi statui
repugnantem. Ergo non repugnant illi statui, sed
potius ex se maxime decet. Neque est, cur omnes
illæ facultates sint otiosæ, & imperfectæ, cum sint ca-
paces suæ ultimæ perfectionis, quæ in actu secundo
consistit, & status ille ordinatur ad obtinendam vl-
timam perfectionem in omnibus, quoad fieri pos-
sit. In quo est magna differentia inter has potentias,
& animæ vegetantis. Quia actiones vegetatiuæ par-
tis non sunt proprie immanentes: sed transeuntes,
& ita per se non pertinent ad intrinsecam perfectio-
nem suarum potentialium, sed ex accidenti, ut vi-
uens conservari possit. Vnde fit, ut sint imperfectæ
simpliciter, cum sine alteratione materiali non ex-
erceatur. Secus vero est in potentiis sentitiuis, ut di-
ximus. Et hæc assertio inductione facta in singulis
potentiis euidentius constat.

Quarto igitur certissimum etiam est, actus inté-
rioris sensus, vel appetitus sentitiui habere locum in
corpore Christi glorioso. Primo, quia in hoc gradu
hi sunt perfectiores. Secundo, quia sensus interior
non indigeat actuali immutatione ab obiecto suo, sed
potest species conservare, & in absentia etiam obie-
cti operari absque vlla alteratione. Tertio actus ap-
petitus, præsertim amor, & voluptas, si circa obie-
cta honesta versentur, perfecti sunt, & valde con-
uenientes humanæ naturæ. Vnde Gregor. Nazianz.
orat. 10. in laudem Cæsarii fratris agens de anima

Beata eiusque voluptate, subdit. Cum cognatam car-
nem receperit, eam quoque ad glorie caelestis hereditatem se-
cum admittit, & quemadmodum ob naturæ coniunctionem
arummarum ipsius participis fuerat: sic etiam succunditates
suas cum ipsa communicabat, totum videlicet corpus in se
ipsam assumens. Quæ fere verba reculit Anastasius Ni-
cenus lib. quæst. sacra Scripturæ, quæst. 87. & similia
habet Ansel. lib. de similitudinibus cap. 57. Addo ve-
ro, quâuis hi affectus in nobis fiant cum aliqua cor-
poris alteratione, tamen in illo corpore glorioso,
ubi anima perfecte dominabitur, nullam fore ne-
cessariam alterationem. Quod si oportuit, fieri mo-
tionem aliquam vel spirituum vitalium, vel san-
guinis, aut alterius humoris, ea fieri sine alteratione
propria cum sola locali mutatione. Sunt ergo actus
harum potentialium in corpore glorioso, non qui-
dem omnes illi, qui possunt esse in iis potentiis: ali-
qui enim includunt malum aliquod, vel carentiam
boni convenientis, ut sunt tristitia, dolor, turpis vo-
luptas, & similes: sed ij tantum qui decentes sunt, &
consentanei gloriæ, ac statui Beatorum. An vero ij
actus possint versari aliquo modo circa Deum, & ef-
fere supernaturales in substantiam, vel tantum in mo-
do, quæstiones sunt communes corpori glorioso,
& mortali: & ideo non sunt tractandæ hoc loco, sed
in prima secundæ attigimus autem illas in priori
tomo.

Quinto hinc etiam est certum, actum potentia
loco motiæ conuenire corpori Christi glorioso.
Quod

*Potentia
sentientia in
corpore
Christi glo-
rioso omnes.*

*Sentientia
aliqua in
corpore glo-
rioso exer-
cere Chri-
stus potest.*

*Actus sensus
interioris, &
appetitus in
corpore
Christi glo-
rioso locum
habent.*

Greg. Naz.

*Ana Nicæ
Anselm.*

*Motus pro-
gressuum in
corpore
Christi glo-
rioso.*